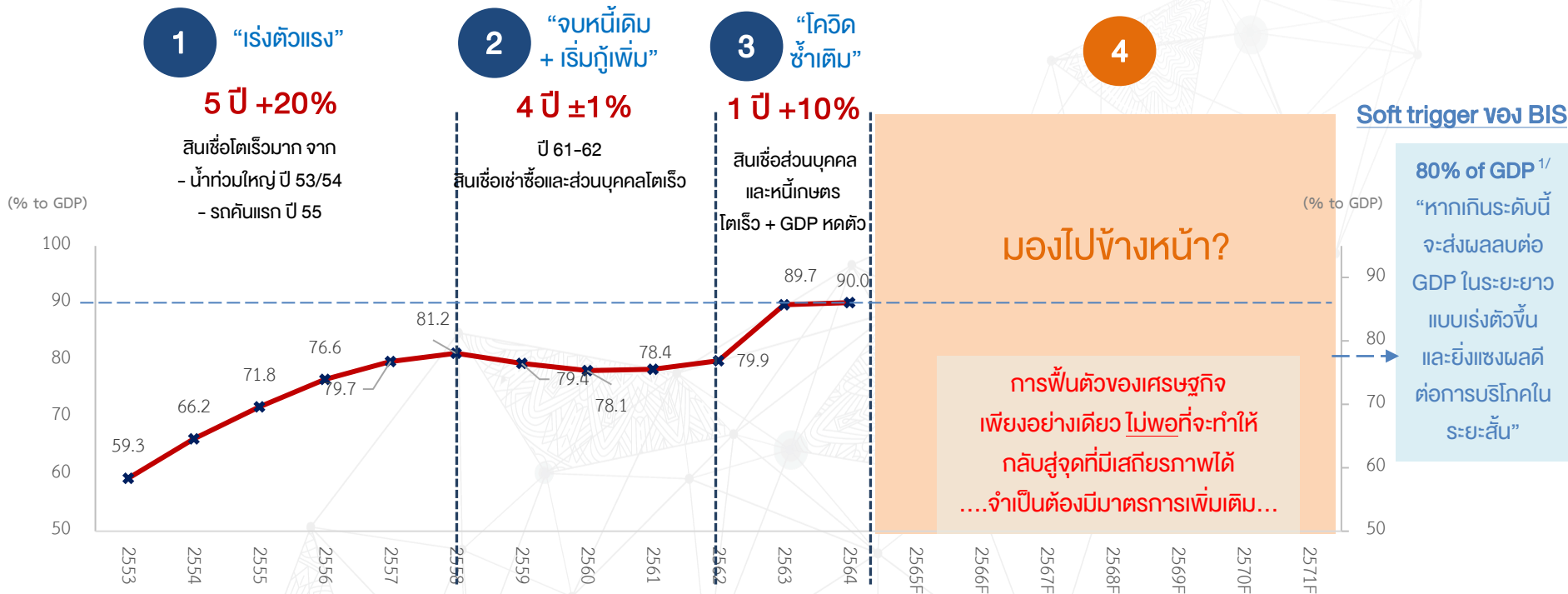

หนี้ครัวเรือนไทยเป็นปัญหาที่สะสมมานาน เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และถูกซ้ำเติมให้รุนแรงขึ้นในช่วงโควิด-19

แต่ถ้าไม่ทำอะไรจริงจัง จะส่งผลต่อ smooth take-off และกลับไปสู่จุดที่มีเสถียรภาพทั้งสังคมและเศรษฐกิจได้ยาก

การเติบโตของหนี้ครัวเรือนไทยในช่วง 13 ปีที่ผ่านมา

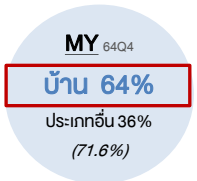
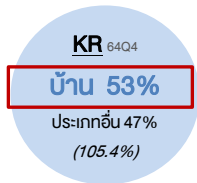
^{1/} BIS ศึกษา Cross-country ARDL model โดยใช้ Panel data 54 ประเทศในช่วง 1990-2015 ,(The real effects of HH debt in short and long-run, BIS, 2017)

หนี้ครัวเรือนไม่ได้น่ากังวลทั้งหมด แต่หากขึ้นกับความสามารถในการชำระหนี้และจุดประสงค์ของการใช้สินเชื่อ

หนี้ครัวเรือนแบ่งตามประเภท สช. (14.8 ลbv.)

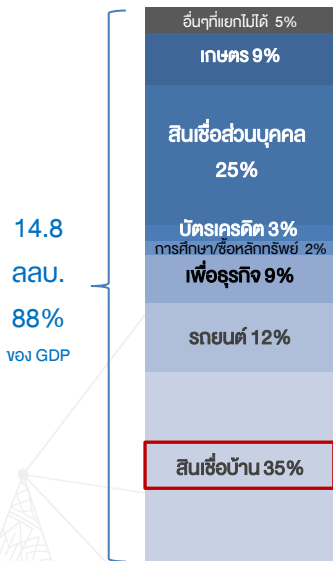
สัดส่วนต่อหนี้ครัวเรือน

ของต่างประเทศ^{1/}

สัดส่วนต่อหนี้ครัวเรือน

ของไทย

หนี้ส่วนที่น่ากังวล

- 1 **หนี้เดิมที่มีปัญหาแล้วในปัจจุบัน**
ทั้งที่ถูกขาย ฟ้อง ยึดแล้ว และที่กำลังจะโดน
- 2 **หนี้เดิมที่เป็นปัญหาหนี้เรื้อรัง (persistent debt) ปิดจบไม่ได้**
เช่น ตัดดอกเบีย้มากกว่าตัดต้นเป็นเวลานาน และ เปรียบ้าง/financial distress
- 3 **หนี้ใหม่ที่เติบโตรวดเร็วในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา** แต่ต้องป้องกันไม่ให้เป็นปัญหาซ้ำเติมในอนาคต
- 4 **หนี้ที่ไม่อยู่ในตัวเลขหนี้ครัวเรือน** แต่ต้องแก้ไข หรือป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาลุกลาม

^{1/} หนี้ครัวเรือนของเกาหลีใต้และมาเลเซียอาจยังไม่รวมสินเชื่อเพื่อธุรกิจ และ () แสดงสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ณ ไตรมาส 1 ปี 65

1

ทำครบวงจร

2

ทำถูกหลักการ มีสมดุลที่ดี

3

ต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วน

ก่อนเป็นหนี้ - ขณะเป็นหนี้ - เมื่อหนี้มีปัญหา

ตรงจุด: ตรงกับปัญหาแต่ละช่วง แก้ไขที่ต้นตอ

ไม่สร้างภาระเพิ่ม: พักชำระหนี้เป็นระยะเวลาสั้น

ไม่ลดโอกาสเข้าถึงสินเชื่อ: ลบประวัติ NCB

ตั้งใจจริง: ต้องเสียสละทั้งเจ้าหนี้-ลูกหนี้

ภาครัฐ - เจ้าหนี้ - ลูกหนี้ - ภาคเอกชนอื่น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

หนี้ครัวเรือนไทยเป็นปัญหาที่สะสมมานาน แต่สามารถแก้ไขได้ โดยต้องใช้เวลา ตั้งใจจริง และร่วมมือกัน

ยกระดับการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน

- กู้เพราะจำเป็น เกิดจากปัญหารายได้ และรัฐสวัสดิการ

ยกระดับความเชื่อมโยงของข้อมูลในประเทศ เพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อที่เหมาะสม

- ข้อมูลรายได้ ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้

ยกระดับ Responsible lending

- ครบวงจร และครบทุกประเภทหนี้

ยกระดับ Responsible borrowing

- ให้ข้อมูล เพิ่มความรู้เพื่อกระตุกพฤติกรรมทางการเงิน

ยกระดับตัวช่วยลูกหนี้ ทั้งกฎหมาย และบุคคล/เครือข่าย

- กฎหมายล้มละลาย/ฟื้นฟู และเครือข่าย คนช่วยแก้หนี้ ให้ความรู้ถูกต้อง

How to แก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน อย่างครบวงจร

ก่อนเป็นหนี้ >>> ระหว่างชำระหนี้ >>> มีปัญหาชำระหนี้

เจ้าหนี้

ปล่อยสินเชื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และ ไม่กระตุ้นให้ลูกหนี้ก่อหนี้เกินจำเป็น

ให้ข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจของลูกหนี้

เจ้าหนี้

สร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้เร็วขึ้น เช่น ลูกหนี้ที่ได้รับดอกเบี้ยลดลง เหมาะกับความเสี่ยง

เจ้าหนี้

มีกลไกการแก้หนี้สำหรับลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาชำระหนี้ เช่น ปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับรายได้ที่ลดลงของลูกหนี้

ลูกหนี้

มีวินัยทางการเงิน เช่น สรรวจสถานะทางการเงิน ความจำเป็นในการก่อหนี้

เป็นหนี้บ้าง เป็นหนี้ทำนอง เป็นหนี้ที่หาก

ลูกหนี้

ใช้เงินผู้ให้ถูกวัตถุประสงค์

ชำระหนี้อย่างมีวินัย จ่ายคืนตรงเวลา

ลูกหนี้

สำรวจรายรับ-จ่าย ของตัวเอง

รับเวรจากเจ้าหนี้ เพื่อขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่ อย่างมีวินัย

5 สิ่งที่ไม่ควรทำ ในการแก้หนี้ครัวเรือน

✗ **มาตรการที่ไม่ควรทำ**

✗ **สิ่งทีลูกหนี้ไม่ควรทำ**

- 1 พักชำระหนี้ เป็นวงกว้าง เป็นเวลานาน
- 2 ลบ / แก้ประวัติข้อมูล เครดิตของ ลูกหนี้ (NCB)
- 3 ผ่อนชำระขั้นต่ำ ต่อเดือน (Minimum Payment)
- 4 กู้หนีใหม่เป็นหนี้เก่า (ใช้วงเงินชำระหนี้เดิมไปชำระหนี้เก่าใหม่ หรือ ชำระหนี้เก่าใหม่ไปชำระหนี้เก่า)
- 5 หยอดจ่ายหนี้ ปลอมเป็น หนี้เสีย

หากทำแล้ว จะเกิดผลเสียอย่างไร?

ลูกหนี้ มีการดอกเบี้ยเพิ่ม จากดอกเบี้ยที่เดิมอยู่ตลอด ในช่วงพักชำระหนี้

ลูกหนี้ อาจจะมีปัญหาทางการเงินได้ เพราะยื่นกับการไม่ต้องจ่ายหนี้ จนอาจถูกฟ้องให้คดีเพิ่มอีก

สถาบันการเงิน อาจมีสภาพคล่องไม่พอปล่อยสินเชื่อใหม่ หรือช่วยเหลือนักหนี้ที่เดือดร้อนจริง ๆ

สถาบันการเงิน ไม่ประวัติ ผู้กู้เพื่อใช้พิจารณาปล่อยสินเชื่อ หรือหากปล่อยสินเชื่อ ก็จะงดออกเงินแพง

ลูกหนี้ เข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ยากขึ้น

ลูกหนี้ ปิดหนี้ได้ยากขึ้น เพราะมีการออกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจากหนี้ที่ค้างค้างจ่าย

หนี้ ไม่ลดลงแต่ **ลูกหนี้** จะมีการหนี้เพิ่มขึ้น จากดอกเบี้ยที่แพงกว่าเดิม

ลูกหนี้ อาจจะถูกฟ้องร้องยึดทรัพย์ และเสียประวัติลูกหนี้ได้ จนกู้สินเชื่อไม่ได้ยากขึ้น

การแก้หนี้ต้องทำอย่างถูกหลักการ
รู้ว่าจะไรควรทำ และไม่ควรทำ + ต้องรักษาสมดุลที่ดีระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้

เช่น แก้หนี้ให้ตรงจุดเหมาะกับปัญหาของแต่ละคน / ไม่สร้างภาระเพิ่มให้ลูกหนี้ / ไม่ลดโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อ / เจ้าหนี้และลูกหนี้ต้องร่วมมือและตั้งใจจริงในการแก้ปัญหา